Ademautomaten: CE markering en garantie

Als duikers willen we zo comfortabel mogelijk ademen en erop kunnen vertrouwen dat onze ademautomaat ons tijdens de duik de juiste hoeveelheid ademgas levert. Om ons te helpen bij de aanschaf van een betrouwbare automaat hebben fabrikanten in Europa de wettelijke verplichting duikautomaten te testen overeenkomstig de (Europese) EN250 norm en ze te voorzien van een CE markering. De EN250 standaard legt de minimale technische eisen vast voor sportduikautomaten. De laatste herziening wordt EN250:2014 genoemd.

Een CE merkteken betekent niet dat alle CE gemarkeerde automaten hetzelfde zijn. Het vertelt ons alleen maar dat een ademautomaat voldoet aan de minimale veiligheidseisen voor onderwaterademapparatuur, zoals vastgelegd in EN250. De werking is nog steeds afhankelijk van het ontwerp van de automaat en de werkingscondities zoals temperatuur en diepte.

Wat betekent de CE markering?

Een CE merkteken overeenkomend met EN250:2014, betekent dat de ‘automaat’ (een set van een eerste trap van een automaat samen een enkele tweede trap) getest is voor gebruik tot op een diepte van 50 m. en voor water met een temperatuur tot 4°C. Er zijn testen uitgevoerd om er zeker van te zijn dat de ademautomaat op diepte goed werkt (ademarbeid) en niet bevriest. Je kunt met EN250>10°C gemarkeerde automaten tegenkomen. Deze automaten zijn alleen goedgekeurd voor gebruik bij watertemperaturen boven de 10°C.

Als twee duikers uit dezelfde eerste trap ademen (met gebruik making van een primaire tweede trap en een octopus) wordt de belasting van de eerste trap verhoogd. Om goedgekeurd te worden voor gebruik door twee duikers tegelijkertijd moet de eerste trap daarom extra testen ondergaan. Eerste trappen die getest zijn voor gebruik met twee tweede trappen zijn gemarkeerd met de lette 'A' (voor alternatieve luchtbron) achter het EN250 teken.

Maar let er wel op dat het gebruik door twee duikers tegelijkertijd slechts getest is voor een diepte tot 30 m. Ademautomaten voor watertemperaturen onder de 4°C zijn gemerkt met EN250A. Indien hij beperkt is tot boven de 10°C, is het merkteken EN250A>10°C. Voor diepere duiken moet een duikfles voorzien moet worden van twee aparte en volledige ademautomaatsets (aannemend dat er slechts één duikfles gebruikt wordt).

Veranderingen aanbrengen

Een heleboel duikers kopen een ademautomaat en voegen er dan een octopus aan toe of besluiten de slang te vervangen door een andere, zoals een gevlochten slang of een slang van een andere lengte. Het belangrijke hierbij is je te realiseren dat wanneer je de tweede trap verandert of een andere tweede trap aansluit of van slang wisselt (ongeacht of een van deze een individueel CE gemarkeerd product is) de werking van de automaat daardoor kan veranderen. De fabrikant is verantwoordelijk voor de werking van de automaat en daarom moet je aanwijzingen van de fabrikant opvolgen als je veranderingen aanbrengt. Niet goedgekeurde veranderingen kunnen tot gevolg hebben dat de automaat buiten de goedkeuring valt en kunnen de garantie zelfs ongeldig maken.

Een goed voorbeeld daarvan zou zijn als je een hoge prestatie tweede trap aansluit op een ongebalanceerde eerste trap. Dit kan een onmiddellijke daling van de middendruk tot gevolg hebben waardoor de ademweerstand kan toenemen – mogelijk tot een niveau boven de EN250 vereiste en wat tot ernstige problemen kan leiden. Fabrikanten van duikmaterialen hebben daarom een lijst van goedgekeurde, individuele componenten (zoals eerste trappen, tweede trappen en slangen) en goedgekeurde aanvullingen (zoals een octopus) die gemarkeerd zijn als veilig om samen te gebruiken.

Denkend aan de mogelijke implicaties betreffende veiligheid en aansprakelijkheid waar bedrijven duikmaterialen verhuren, is het belangrijk om ervoor te zorgen dat uitsluitend ademautomaatconfiguraties gebruikt worden die erkend en goedgekeurd zijn door de fabrikant. Fabrikanten kunnen in feite nog een stapje verder gaan en het gebruik van niet-originele of niet-gemarkeerde reserveonderdelen, zoals O-ringen of zelfs smeermiddelen te verbieden. Veel duikbedrijven hebben (niet-specifieke) O-ringen voor de eerste trap of smeermiddelen op voorraad. Daar het gebruik van niet-originele of niet-goedgekeurde reserveonderdelen ernstige veiligheidsproblemen kan opleveren, en zelfs de CE markering en productgaranties ongeldig kan maken, stellen fabrikanten meestal dat alleen hun

geautoriseerde dealers, servicecentra of opgeleide technici toestemming hebben om veranderingen aan te brengen aan hun ademautomaatsets en dat alleen hun goedgekeurde onderdelen of smeermiddelen gebruikt mogen worden.

Speciale dank aan Scubapro voor hun input over CE markeringen voor ademautomaten

---

Over de auteur

Guy Thomas is een deskundig Duik- en Eerstehulpinstructeur Trainer en werkt voltijds als Director of Safety Programs bij Dan Europe, waar hij verantwoordelijk is voor de ontwikkeling en implementatie van de DAN Europe Veiligheidsinitiatieven. Hij is tevens lid van het Speciale Reddingsteam Team van het Italiaanse Rode Kruis en werkt als Helikopter Reddingszwemmer/Duik Paramedicus, aan boot van een SAR helikopter van de Italiaanse Rijkspolitie.

Vertaler: Els Knaapen